

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ มूलนิธิฯ ในวันอาสาฬหบูชา
๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔

โดย

วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ มูลนิธิฯ ในวันอาสาฬหบูชา ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

วันอาสาฬหบูชาที่ผ่านมา ที่มูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนาได้จัดให้มีการสนทนาธรรมเช่นทุกๆ ปี ในปีนี้ ตรงกับวันศุกร์ที่ ๑๕ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๔ ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘ ข้างพเจ้าและครอบครัว พยายามที่จะไปให้เร็วกว่าปรกติ เนื่องจากในวันสำคัญๆ นี้ นอกจากทางมูลนิธิฯ จะปิดลานจอดรถเพื่อกางเต็นท์สำหรับรับประทานอาหารนานาชาติที่มีเจ้าภาพหลายท่านจัดมาเพื่อบริการแก่ผู้เข้าฟังการสนทนาธรรมแล้ว ลานจอดรถด้านนอก ก็อาจหาที่จอดได้ยาก เนื่องจากมีผู้มามูลนิธิฯ มากกว่าปรกติ อาหารที่เตรียมไว้ก็มากมาย และเป็นเจ้าอร่อยที่หลายคนชื่นชอบทั้งนั้นครับ

อาหารครั้งนี้ มีต่างจากคราวก่อน คือลูกชิ้นหมูปิ้งราดน้ำจิ้มรสเด็ด มีทั้งเอ็น และเนื้อล้วน และก๋วยเตี๋ยวเนื้อที่มีทั้ง ลูกชิ้น เนื้อตุ๋น และเครื่องในต่างๆ ดูน่ารับประทานมาก ข้าพเจ้าเลิกรับประทาน เนื้อมานานร่วมยี่สิบปีแล้ว ไม่ใช่เพราะเหตุ ความเชื่อใดแต่คิดว่า เป็นการดีต่อสุขภาพ อย่างไรก็ดี สมัยที่เลิกทานใหม่ๆ ได้เดินทางไปญี่ปุ่นกับท่านผู้อำนวยการกองของ ราชการท่านหนึ่ง มือเย็นบริษัท ได้จอง ร้านอาหารไว้เป็นร้านที่มีชื่อเสียงร้านหนึ่งในโตเกียว ซึ่งต้องจองล่วงหน้าถึงสาม เดือน คือร้านสเต็กเนื้อโกเบ อย่างดีที่มี ราคาแพงมาก ท่านผู้อำนวยการก็ถาม ข้าพเจ้าว่า อ้าว! วันชัยไม่ทานเนื้อนี่ ข้าพเจ้าตอบท่านไปว่า อ้อ! ถ้าเป็นเนื้อ โกเบ ผมไม่ปฏิเสธครับ

ครั้งนี้ แม้ว่าจะได้เลิกทานเนื้อมานาน แต่เมื่อพี่แก้วตาซึ่งเป็นเจ้าภาพนำมา และเห็นท่านโฆษณาว่าอร่อยนัก จึงขอลองศรัทธาด้วยเส้นหมี่ลูกชิ้นเนื้อเปื่อยที่เคยชอบก็อร่อยจริงๆ สมคำโฆษณา ทั้งๆ ที่รู้สึกสัปทกเลิกเนื้อที่ไม่ได้ทานมานาน อย่างไรก็ตามก็ดี ข้าพเจ้าก็ขออนุโมทนาในกุศลจิตของท่านเจ้าภาพอาหารทุกท่านด้วยครับ

บุคคลที่ควรอนุโมทนาอีก คือ คุณหมอวิภากร พงษ์วรานนท์ ซึ่งเป็นเจ้าภาพในการจัดดอกไม้บูชาพระบรมสารีริกธาตุ พี่แฉ้ว (คุณฟองจันทร์ นันทา) และสหายธรรมที่ช่วยกันจัดดอกไม้อย่างสวยงามและมีความหมาย แม่ครัวทุกท่าน ท่านที่ช่วยล้างจานและท่านอื่นๆ ที่ช่วยกันเจริญกุศลร่วมกันในวันสำคัญนี้ทุกท่านครับ

เล่าเรื่องโน้น เรื่องนี้มายืดยาว ก็เพียงเจตนาที่จะพาทุกท่านนอกเรื่องบ้าง เดียว
จะเปิดกระทู้ของข้าพเจ้าว่า โผล่มาที่ไร นอกจากชวนชิม ชวนชม แล้วก็ชวนฟังเท่านั้น
อันที่จริง นอกเรื่องอย่างไร ก็หนีไม่พ้นธรรมะอยู่ดีนะคะ เข้าเรื่องเลยแล้วกันนะคะ
วันนี้ มีข้อความดีๆ มาฝากทุกๆ ท่านเพื่อพิจารณาร่วมกันเช่นเคยครับ ข้อความอาจยาว
ไปบ้าง แต่มีเนื้อหาที่ละเอียด ลึกซึ้ง ควรค่าแก่การพิจารณาอย่างยิ่งครับ

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทฺธัสสะ
นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทฺธัสสะ
นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทฺธัสสะ

อ.กุลวิไล:

เมื่อกล่าวถึงวันอาสาฬหบูชา หลายท่านก็คงระลึกถึง ธรรมจักร ซึ่งก็คือ ญาณที่เป็นเครื่องแทงตลอด อริยสัจสี่ ซึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้าฯ ทรงเทศนาครั้งแรก เป็นการประกาศ ธรรมจักร หรือ อัมมจักกัปปวัตตนสูตร นั่นเอง แก่พระปัญจวัคคีย์ ณ ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน กรุงพาราณสี หลังจากทรงตรัสรู้บรรลुพระสัพพัญญุตญาณก็คือ ปัญญา ที่รู้ธรรมะทั้งปวง ในเดือนอาสาฬห ซึ่งตรงกับวัน ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘ พระผู้มีพระภาคเจ้า ทรงแสดงส่วนสุด ๒ อย่าง ที่บรรพชิตไม่ควรเสพ

อันที่ ๑ ก็คือ การประกอบตน ให้พัวพันในกามสุข

อันที่ ๒ ก็คือ การประกอบความลำบากแก่ตน

และท่านก็แสดงถึง ข้อปฏิบัติ อันเป็นสายกลาง ก็คือ มัชฌิมาปฏิปทา นั่นเอง ก็ได้แก่ อริยมรรค มีองค์ ๘ มีความเห็นชอบ ความดำริชอบ วาจาชอบ การงานชอบ การเลี้ยงชีพชอบ ความเพียรชอบ ความระลึกชอบ และความตั้งมั่นชอบ ซึ่งก็เป็นไป เพื่อความสงบจากกิเลส เพื่อความรู้ยิ่ง ในสัจจะ ๔ เพื่อความตรัสรู้ และเพื่อนิพพาน

ต่อจากนั้น ก็ทรงแสดง อริยสัจสี่ นะคะ ก็มี ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค ซึ่งการแสดงของท่านในวันนั้น ท่านโกณฑัญญะ ดวงตา เห็นธรรม บรรลุเป็นพระโสดาบันพร้อมทั้งพรหม ๑๘ โกฎิ ซึ่งอันนี้ ก็จะทำให้เราระลึกถึง คำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ท่านแสดง ถึง สัจจะ ๔ ซึ่งก็ไม่พ้น สภาพธรรมะ ที่มีจริงในขณะนี้

ซึ่งข้อปฏิบัติ ที่ท่านกล่าวถึงว่า ประกอบตนด้วยกามสุข และ ประกอบความลำบากแก่ตน ก็เป็นข้อปฏิบัติที่ ไม่เป็นปัจจัย ที่จะ ให้รู้ทุกข์ ตามความเป็นจริง และถ้าเป็นผู้ไม่รู้ทุกข์(ว่า)เกิดจาก อะไร ก็ไม่สามารถที่จะดับทุกข์ได้

ช่วงแรก ดิฉันก็จะกราบเรียนท่านอาจารย์ ถึงข้อปฏิบัติที่ว่า เป็น ปัจจัยให้รู้ทุกข์ตามความเป็นจริง และข้อปฏิบัตินี้ ก็เป็นปัจจัย ให้ ผู้นั้นพ้นทุกข์ได้ด้วยท่านกล่าวถึง อริยมรรค มีองค์ ๘ กราบเรียน ท่านอาจารย์ค่ะ

ท่านอาจารย์:

คะ ก่อนอื่นนะคะ ต้องทราบว่าคุณ อยู่ที่ไหน? เพราะว่า ถ้าไม่รู้ว่า คุณ อยู่ที่ไหน? จะ ดับทุกข์ ได้อย่างไร? เพราะฉะนั้น การศึกษาพระธรรม ไม่ใช่เพียงแค่ว่า เราจะอ่านข้อความตอนหนึ่งตอนใด พร้อมทั้ง อรรถกถา ซึ่งอธิบายข้อความนั้น แต่ไม่ได้เข้าใจ จุดประสงค์และ อรรถะ ของข้อความนั้นนะคะ เช่น คำว่า "ทุกข์" เนี่ยคะ ขณะนี้ ใครมี "ทุกข์" บ้าง? ถ้าขณะนี้ไม่รู้ว่ามีกำลังมีทุกข์ จะดับทุกข์ ได้มั๊ยคะ? ก็ดับไม่ได้...

...เพราะฉะนั้น แม้แต่เพียง คำว่า "ทุกข์" ก็ไม่ใช่อย่างที่เรารู้เข้าใจกันธรรมดาว่า พอทุกข์กาย เจ็บไข้ได้ป่วย หรือว่าทุกข์ใจ ก็เกิดโทมนัส เสียใจ แล้วก็จะไปดับเฉพาะทุกข์ใจ ใครก็ตาม ที่มีความทุกข์ใจ มากๆ บางคนก็แสวงหาพระธรรม เพื่อที่จะดับทุกข์ เพราะ "คิดว่า" พระธรรม จะช่วยดับทุกข์ใจได้ หรือว่า คนที่ป่วยไข้ นะคะ ก็อยากจะหายจากโรครุนแรง บางคนก็กราบไหว้บูชา สรรพัตถ์อย่าง ที่จะทำให้หายจากโรคนั้น...

...แต่ถ้า ถ้าฟังพระธรรม ไม่ใช่อย่างนั้น นะคะ ต้อง "เข้าใจ" ให้ถูกต้องว่า การตรัสรู้ของพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าต้องเป็นเพราะ "ปัญญา" ที่สามารถ ที่จะเข้าใจ สภาพธรรมะ ตามความเป็นจริง และรู้ว่า เป็นทุกข์ ขณะนี้เองนะคะ กำลังเห็นเฉย ไม่มีใครรู้สึกว่าเป็นทุกข์ แต่ พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงตรัสรู้ว่า "เห็น" นี่แหละ "เป็นทุกข์" เพราะว่า เกิดขึ้น แล้วดับไป อย่างเร็วที่สุด ประมาณไม่ได้เลยจนปรากฏเสมือนว่า ไม่ได้ดับไปเลยเหมือนลูกข่าง ที่หมุนอย่างเร็ว และ ตั้งอยู่ มีใครเห็นการหมุนอย่างเร็วจนกระทั่ง ทำให้ลูกข่างนั้น ดูเสมือนว่า ไม่ได้หมุนเลย...

www.dhammadhome.com

...ในขณะนี้ สภาพธรรมะ ก็เป็นอย่างนี้ เพราะฉะนั้น "ทุกข์" ที่ พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงตรัสรู้ และให้บุคคลอื่น สามารถที่จะ ดับทุกข์นั้นได้จริงๆ เช่นที่พระองค์ ได้ทรงดับทุกข์ได้ โดยประการทั้งปวง ก็คือว่า ต้องให้ มีความเห็นถูก ความเข้าใจ ถูก ไม่ใช่เพียง ข้อความในพระไตรปิฎก (แต่) ไม่ได้มีการศึกษาให้ เข้าใจเลย แล้วก็เข้าใจว่า มรรค มีองค์ ๘ คืออย่างนั้น คืออย่าง นี้ แต่ไม่ได้รู้เลยว่า ขณะนี้แหละ กำลังเป็นทุกข์...

www.dhammadhome.com

...ไม่ว่าจะ เห็น ได้ยิน คิดนึก สุข ทุกข์ ใดๆ ก็ตามทั้งสิ้น ทุกอย่าง
ที่มีจริงในขณะนี้ เพราะเกิดขึ้น แล้วก็ ดับไป อย่างรวดเร็วมาก
ไม่มีใครสามารถที่จะยับยั้งได้เลย ยับยั้งไม่ให้เกิด เป็นไปไม่ได้
นะคะ เกิดแล้ว เกิดแล้ว ยับยั้งไม่ให้ชีวิตเป็นไป ตามเหตุ ตาม
ปัจจัยของแต่ละคน ซึ่งหลากหลายมากที่สุดที่จะประมาณได้
เช่นเดียวกัน เพราะมีเหตุปัจจัย ที่จะให้เป็นอย่างนั้นเพราะฉะนั้น
เมื่อจะต้องเกิด แล้วก็ เป็นไป ทาง ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ แต่ละ
วัน แต่ละเดือน แต่ละปี จนกว่าจะจากโลกนี้ไปซึ่งแม้พระอรหันต
สัมมาสัมพุทธเจ้า ก็ต้องจากโลกนี้ไป โดยการดับขันธปรินิพพาน
ไม่มีการเกิดอีกเลย จึงดับทุกข์ เพราะฉะนั้น การศึกษาธรรมะ
ต้อง "เข้าใจ" พระปัญญาคุณ ที่ได้ทรงตรัสรู้ ทรงพระมหากรุณา
แสดงพระธรรม ให้คนอื่นได้เข้าใจ...

...เพราะฉะนั้น เราจะฟังพระธรรม เพื่อ "เข้าใจ" หรือว่า จะไปทำอย่างอื่น? เพื่อ "ไม่เข้าใจ" สิ่งที่กำลังมีขณะนี้ ตามความเป็นจริง เพราะฉะนั้น สำคัญที่สุด คือ "ปัญญา" ความเห็นถูก ความเข้าใจถูก และเป็นผู้ที่ละเอียด เป็นผู้ที่ดีซึ่งไม่เฟิน ที่จะคิดว่า พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมะ ง่ายๆ พอใครฟังแล้ว ก็สามารถที่จะเข้าใจได้และคิดว่า นั่นเป็นคำสอนของพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ต้องศึกษาจริงๆ ด้วยความเคารพอย่างยิ่งที่จะเป็นผู้ที่ละเอียด รอบคอบ ที่จะดำรงรักษาพระสัทธรรม คือ คำสอนของพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ให้คลาดเคลื่อน ซึ่งในที่สุด ก็จะอันตรธาน...

... แม้แต่เรื่องของ "การดับทุกข์" ซึ่งเป็นผล ของการเจริญ มรรค มีองค์ ๘ นะคะ ได้ยิน แต่ละคำเนี่ยคะ เฟินไม่ได้เลย"ดับทุกข์" ต้องรู้ว่า "ขณะนี้ เป็นทุกข์" ถ้าไม่ฟังเรื่องทุกข์ในขณะนี้ ให้เข้าใจตามความเป็นจริง อะไร จะดับทุกข์? เพราะว่า ไม่มีใครสักคน ที่สามารถจะดับทุกข์ได้ เพราะต้องเป็น "ปัญญา" ความเห็นถูก ความเข้าใจถูก ...เกิด...เมื่อไหร่...ก็คือ ค่อยๆ "เข้าใจ" สิ่งที่กำลังปรากฏ...

...ทุกท่านที่กำลังฟังธรรมะ ในขณะนี้ เป็น
 อย่างนี้หรือเปล่าคะ? คือ เพื่อเข้าใจสิ่งที่
 กำลังปรากฏ เท่านั้นค่ะ ไม่ใช่ให้ไปทำ
 อย่างอื่นและการที่จะเข้าใจได้ ก็คือ ต้อง
 ค่อยๆ เข้าใจ มีฉะนั้นการที่จะพูดเรื่องมรรค
 มืดมัว ๘ ก็จะเป็นการ เปล่าประโยชน์ ถ้า
 ไม่รู้ว่า ขณะนี้ เป็นทุกข์ ซึ่งสามารถที่จะ
 เข้าใจ ว่า ไม่ใช่ตัวตน ไม่มีใครสามารถที่
 จะกระทำการดับทุกข์ได้ แต่ต้องเป็น
 "ปัญญา" ความเห็นถูกจริงๆในอะไรคะ?...
 ในสิ่งที่กำลังปรากฏ...เพราะว่า สิ่งที่หมด
 ไปแล้ว ไม่สามารถที่จะให้ความจริงได้
 และสิ่งที่ยังมาไม่ถึง ก็ไม่สามารถที่จะให้
 ความจริงได้ แต่...เดี๋ยวนี้...ขณะนี่...ค่ะ
 ฟังธรรมะ ให้เข้าใจ สิ่งที่กำลังมี นี่คือการ
 อบรม เพื่อที่จะได้เป็น มรรค มืดมัว ๘...

..."ขณะ" ที่เริ่มเข้าใจเนี่ย เป็น
 ความเห็นถูก หรือเปล่า? "เข้าใจ
 ถูก" ในสิ่งที่มีจริงๆ เวลาหลับสนิท
 "เห็น" ไม่ได้เกิดเลย แล้วก็มี "เห็น"
 เกิดขึ้น นี่ก็แสดงให้เห็นว่า มีปัจจัย
 ที่จะทำให้ สภาพธรรมะ แต่ละ
 อย่าง เกิดขึ้น เป็นไป ขณะนั้น ถ้า
 ไม่ใช่ "เห็น" นะคะ เป็น "ได้ยิน" ก็
 ได้ เพราะเหตุว่า มีปัจจัยที่จะทำ
 ให้ "ได้ยิน" เกิด "ได้ยิน" ขึ้น...

...จะเป็นเห็น จะเป็นได้ยิน จะเป็นคิดนึก จะเป็นอะไรก็ตาม
ทั้งหมดนั้นจะ "เกิด" เมื่อมีปัจจัย เพราะฉะนั้น ความเข้าใจ ที่
ถูกต้องก็คือว่า ให้รู้ว่า เป็นธรรมะและ ในขณะที่กำลังเข้าใจอย่าง
นี้ก็คือ สัมมาทิฐิ มรรคแรก ในมรรค มีองค์ ๘ เพราะฉะนั้น การ
ที่จะเอ่ยชื่อคำว่า สัมมาทิฐิ หรือว่า มรรค มีองค์ ๘ โดยที่ไม่ได้
เข้าใจว่า สัมมาทิฐิ รู้อะไร? เข้าใจอะไร? ก็เป็นการเปล่า
ประโยชน์...

...เพราะฉะนั้น ขณะนี้ ค่ะ ต้องเข้าใจว่า แม้เพียงฟังเข้าใจว่า
ขณะนี้ เป็นธรรมะทุกอย่าง ที่มีจริงๆ ในขณะนี้ เป็นธรรมะ ฟังแล้ว
ฟังอีก นะคะ เพื่อให้ มีความมั่นคง จริงๆ ในขณะที่กำลังได้ยินคำ
ว่า ธรรมะหรือคำว่า ขณะนี้เป็นธรรมะ หรือได้ยินคำว่า "เห็น"
เป็นธรรมะ เพราะว่า เราไม่มีความมั่นคงเลย เรามี "คำ"
เยอะแยะ และ พยายาม "ข้าม" ไปโดยที่ไม่รู้เลยว่า แท้ที่จริง
แล้ว สิ่งต่างๆ เหล่านั้น ยังไม่ได้ปรากฏเลย ไม่ว่าเราจะเรียก "ชื่อ"

อะไร ใช้ "คำ" อะไรก็ตาม แต่สิ่งที่กำลังมี ในขณะนี้ เกิดแล้ว
ปรากฏแล้ว ควรรู้อย่างยิ่ง ควรเข้าใจจริงๆ เป็นสิ่งที่มีจริง ภาษาบาลี
ใช้คำว่า "ธรรมะ" สิ่งใดก็ตามที่เกิดขึ้น มีลักษณะเฉพาะ แต่ละ
อย่าง เป็นจริงอย่างนั้น ซึ่งใครก็เปลี่ยนแปลงไม่ได้ ทั้งหมดเป็น
ธรรมะ นี่คือ มั่นคง ค่อยๆ ฟัง จนกระทั่ง ไม่ลืมว่า ขณะนี้ เป็น
ธรรมะ และขณะนี้ ก็เป็นการอบรม ความเห็นถูก ความเข้าใจถูก
ในสิ่งที่กำลังมีในขณะนี้ จนกว่า สามารถที่จะ กำลังเข้าใจ
ลักษณะ ที่ไม่ใช่ตัวตน...

...เพราะเหตุว่า ขณะนั้นะคะ "สิ่งที่
ปรากฏทางตา" เป็นธรรมะอย่างหนึ่ง
และ "เห็น" ก็เป็นธรรมะอีกอย่างหนึ่ง
ไม่ใช่สิ่งที่ปรากฏทางตา มีใคร "คิด"
บ้างคะวันนี้? ก่อนที่จะมาอยู่ที่นี้ว่า
"เห็น" เนี่ย ก็เป็นเพียงสิ่งที่ปรากฏให้
เห็นได้ สิ่งที่ปรากฏทางตา เป็นสิ่งที่
เพียงปรากฏให้เห็นได้ เมื่อจิตเห็น
เกิดขึ้น ถ้า "เห็น" ไม่เกิด สิ่งที่ปรากฏ
ทางตา ไม่เกิดเลย...

...เพราะฉะนั้น "เห็น" ก็เป็นธรรมะ ซึ่งไม่ใช่ใคร
ไม่อยู่ในอำนาจบังคับบัญชาของใครและสิ่งที่
ปรากฏทางตา ก็ไม่ใช่ของใคร เป็นแต่เพียงสิ่งที่
มีจริง เมื่อปรากฏให้เห็นแล้วก็ ดับไป เท่านั้น
คือ ฟังแล้ว ฟังอีก เพื่อที่จะสะสมความเห็นถูก
ความเข้าใจถูกในสิ่งที่...กำลัง...ปรากฏ...
มิฉะนั้น จะไม่เข้าใจความหมาย ของ มรรค มี
องค์ ๘ แม้ว่าจะได้ยิน "ชื่อ" นะคะ แต่ขณะ
ไหน? เมื่อไหร่? และ ผลคืออะไร? ก็ต้องเป็น
สิ่ง ซึ่ง ค่อยๆ สะสมความเข้าใจ ให้มั่นคง ในขณะ
ที่ สภาพธรรมะ กำลังปรากฏ...

...เพราะฉะนั้น ไม่มีเรา ที่จะไปดับกิเลส ความรู้ ก็ไม่ใช่เรา มี "ความเข้าใจ" เกิดขึ้น แล้วก็ดับไป ไม่ได้ยั่งยืน ตลอดไป ทุกอย่าง เกิดขึ้น แล้วก็ดับไป "ฟัง" อย่างนี้ มันคง มั้ยคะ? ถ้าไม่มันคง มรรค มีองค์ ๘ ก็ไม่มีประโยชน์อะไรเลย เพียงแต่เป็น "ชื้อ" ชั่ว แล้ว ชั่วเล่า แต่ว่า ไม่ได้เข้าใจ "ลักษณะ" ของสภาพธรรมะที่กำลังปรากฏ ในขณะนั้นะคะ ซึ่งเป็นสิ่งที่ปัญญา ความเห็นถูกต้อง จะเกิดขึ้น เข้าใจถูกต้อง ตามความเป็นจริง ของสิ่งที่กำลังปรากฏ เมื่อไหร่ เมื่อนั้น ก็คือ...กำลังปฏิบัติ...เข้าถึง...หรือว่า...ถึงเฉพาะ ...ลักษณะ...ของสภาพธรรมะ...ที่กำลังปรากฏ...ด้วยปัญญา... จึงจะเป็น มรรค มีองค์ ๘ โดยมรรคที่ ๑ ก็คือ สัมมาทิฐิ...

...เพียงฟังนะคะ บ่อยๆ ฟังแล้ว ฟังอีก เนียน่าเบื่อ มั้ยคะ? หรือว่า เป็นสิ่งที่น่าเข้าใจ น่ารู้อย่างยิ่ง นี่คือ ความต่างกันแล้ว ถ้าใครฟังแล้ว บอกว่าเบื่อ เพราะว่า รู้แล้ว เข้าใจแล้วว่า เห็น เป็นธรรมะ เพียงได้ยินว่า เห็น เป็นธรรมะ เหมือนว่า เข้าใจแล้ว เพราะฉะนั้น จะพูดเรื่องเห็นสำหรับ ผู้ที่เข้าใจว่า เข้าใจแล้วเนี่ย ก็จะน่าเบื่อ เพราะเหตุว่า พูดทำไม? ได้ยินแล้ว รู้แล้ว แต่... ไม่ใช่ความรู้จริงๆ นั่นฟังแต่ฟัง เรื่องของเห็น...

...แต่ขณะนี้ กำลังเห็นเนี่ย และถ้าถามว่า เห็นเป็นธรรมะไหม๊ยะ จะตอบคำว่า "ใช่" ทันทีแต่...เพียงตอบ...คะ แต่ยังไม่เคยรู้ตรงลักษณะ "เห็น" ซึ่ง เกิด และ ดับ เพราะฉะนั้น ความลึกซึ้ง ของพระธรรมเนี่ยนะคะ ท่านพระอัญญาโกณฑัญญะ อบรมบารมีมาเท่าไร? จึงสามารถที่จะได้รู้แจ้ง สภาพธรรมะ ใน "ขณะ" ที่ได้ "ฟังพระธรรม" จากพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า...

...แต่ส่วนพระปัญจวัคคีย์ คือ กลุ่มของบุคคล ๕ ท่านเนี่ยนะคะ อีก ๔ ท่าน ไม่สามารถที่จะ "รู้" ได้ นี่แสดงให้เห็น ถึง "ความต่างกัน" นะคะ ระหว่าง แม้ฟังด้วยกัน ความเข้าใจ ก็ต่างกัน เพราะฉะนั้น แต่ละคน ก็เป็นแต่ละหนึ่ง นะคะ จะเห็นได้ว่า การสะสมความเข้าใจ เท่านั้นคะ ไม่ใช่เรื่องราว ไม่ใช่ชื่อ ไม่ใช่ความอยากรู้ สิ่งต่างๆ ชื่อต่างๆ แล้วคิดว่าเข้าใจแล้ว...

...แต่ว่า สิ่งที่กำลังปรากฏ ในขณะนี้
นะคะ ถ้าใครสามารถที่จะเข้าใจได้
เป็นสิ่งที่น่ารู้อย่างยิ่ง ควรรู้อย่างยิ่ง
ไม่ควรที่จะ "ข้าม" ไปเลย เพราะว่า
ถ้า "ข้าม" ไป เมื่อไหร่...ไม่มีโอกาส...
ที่จะรู้...สัจธรรมความจริง เพราะ
ตลอดชีวิต ไม่ว่าจะเกิดมาก็ภพ ก็
ชาติ นะคะ

จะพ้นจาก ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ
เห็น ได้ยิน ได้กลิ่น ลิ้มรส รู้สิ่งที่
ปรากฏ และคิดนึก เต็มไปด้วย
เรื่องราวของสิ่งที่ปรากฏนั้นแหละ ไม่
รู้ความจริงเลย ว่า "เป็นธรรมะ"...

...เพราะฉะนั้น ก็จะได้เห็นได้ นะคะ
ว่า แม้ "ศรัทธา" ก็ต่างกันในระดับ
ของ "การฟัง" ก็ต้องเป็นผู้ละเอียด ที่
ฟังแล้ว ก็สามารถที่จะรู้ตามความ
เป็นจริงว่า กำลังเห็น ฟังเรื่องเห็น
"เข้าใจซื่อ" ว่า เห็น เป็นธรรมะแต่ ยัง
ไม่รู้ "ลักษณะเห็น" ซึ่งขณะที่ "กำลัง
เห็น" อย่างอื่น มีมัย มีแขน มีขา มี
มือ มีเท้า มีอะไรมัยคะ? มีแต่เฉพาะ
"สิ่งที่ปรากฏให้เห็น" กับ "เห็น" เท่า
นั่นเอง"...

...ได้ยิน" ก็ไม่มี "เสียง" ก็ไม่มี "รส" ก็ไม่มี "คิดนึก" ก็ไม่มี ในขณะที่นั้นเป็นการที่จะเริ่มเข้าใจจริงๆ ว่า สภาพธรรมะที่มีจริง ในขณะนี้ที่กำลังเห็น นะคะ ก็มีเฉพาะชั่วขณะที่ "เห็น" แล้วทำไมเป็นอย่างอื่นมากมาย? มีคนนั้น คนนี้ก็แสดงให้เห็นว่า สภาพธรรมะ เกิด-ดับ เนี่ยค่ะ เร็วจนกระทั่งไม่รู้เลย มีแต่ว่า "คิด" จากสิ่งที่ปรากฏ แล้วก็จากเสียงที่กำลังปรากฏ แต่ไม่รู้ว่า ก่อนที่สิ่งต่างๆ เหล่านั้นจะเกิดขึ้น เหมือนรวมกันพร้อมกัน ในขณะเดียว ก็ต้องเป็นสิ่งที่มิปัจจัย เกิดขึ้นทีละอย่าง...

...และ จิต ก็เป็นธาตุรู้
ซึ่งเป็นใหญ่ เป็นประธานในการ "รู้ลักษณะนั้น"
ซึ่ง "ไม่ใช่เรา" เลย ในขณะนี้
เพราะฉะนั้น การฟังธรรมะ นะคะ
ถ้าเห็นประโยชน์จริงๆ คือ ฟังละเอียด
แล้วก็ รู้ความลึกซึ้ง ของธรรมะ ที่กำลังฟัง...

...ก็น่าคิดนะคะ ได้ยินคำเดียวกัน แต่ปัญญาต่างกัน พอพูดคำว่า "เห็น" เนี่ยคะ แต่ละคน คิดถึง "เห็นที่กำลังปรากฏ" หรือเปล่า? แล้วก็ เวลาที่ "รู้เฉพาะเห็นที่กำลังปรากฏ" ขณะนั้น ไม่มีสิ่งอื่นปรากฏเลย หรือเปล่า? นี่เป็นความ ต่างกัน ใช่มั้ยคะ?...

...สำหรับท่านพระอัญญาโกณฑัญญะ เมื่อพระผู้มีพระภาคฯ ตรัสถึงธรรมะใด ธรรมะ ที่กำลังปรากฏนั้น ก็ปรากฏกับท่าน โดยที่อย่างอื่น ไม่ปรากฏเลย ต่างกันแล้ว ใช่มั้ยคะ? เพราะฉะนั้น ในขณะนี้คะ คิดถึง สภาพธรรมะ ตามความเป็นจริงของ ปัญญาของผู้ที่รู้จริงๆ...

..."เสียง" ปรากฏ ไม่มีอย่างอื่นปรากฏเลย หมายความว่าอะไรคะ?

ถ้ายังคงเหลือโลก ก็ยังมีความเป็นตัวตน ว่าเป็นสิ่งนั้น สิ่งนี้

ไม่ใช่ "เฉพาะเสียง" ที่ปรากฏ

และ ธาตุรู้ ที่เป็นนามธรรม เนี่ยคะ ไม่มีรูปร่างใดๆ เลยทั้งสิ้น...

...เพราะฉะนั้น ความต่างกันของ "ได้ยิน" ธาตุรู้รู้เสียง ที่กำลังปรากฏ แสดงความต่างแล้ว ใช่มั้ยคะ? ว่า "เสียง" ไม่ใช่ "ธาตุรู้" ที่กำลังได้ยินเสียงนี้

ก็แสดงถึงความชัดเจนว่า

ในขณะนั้น นอกจากไม่มีโลกใดๆ ปรากฏเลยทั้งสิ้นในความมืดสนิท

เพราะเสียงก็ไม่สว่าง ธาตุรู้ สภาพรู้ ที่กำลังได้ยินเสียง ก็ไม่สว่าง

แต่ ปัญญา คือ แสงสว่าง

ที่สามารถเข้าใจความจริง ของสิ่งที่อยู่ในความมืดได้

...เพราะฉะนั้น ทุกสิ่งทุกอย่าง ที่ทรงแสดงไว้นะคะ ๔๕ พรรษา
ก็จะปรากฏ กับ ผู้ที่ปัญญา ได้อบรม เจริญแล้ว
และสามารถที่จะเข้าใจถูก เห็นถูก ในสภาพธรรมะนั้น ตามความเป็นจริง
ตามความเป็นจริง ก็คือ ต้อง "ปรากฏทีละหนึ่ง"
โดย "จิต" เป็น "ธาตุรู้" เป็น "สภาพรู้"
ในขณะนั้น จึงสามารถที่จะ "ละ" ความเป็นสิ่งหนึ่ง สิ่งใด
เพราะเหตุว่า ในความมีดสนิท "เสียง" เป็น "เสียง"
ไม่ใช่เป็นเสียงดนตรี ไม่ใช่เป็น เสียงของซอ ไม่ใช่เป็น เสียงของกลอง
แต่ "เสียง" เป็น "เสียง"
และ ในขณะนั้น "ธาตุรู้" เท่านั้นที่กำลัง "รู้เสียง"
"เรา" จะมีแต่ที่ไหน?

www.dhammadhome.com

กราบเท้าบูชาคุณ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์
ขออนุโมทนาท่านวิทยากรทุกท่าน
และขออนุโมทนาในกุศลจิตของทุกๆ ท่านครับ

